

Áfrit af skjölum varðandi kærur á
hendur Gísla Péturssyni, héraðslækni.
14 blöð og miðar.

5.

G. G. - en þi kafi leyd i loquu mid jöðiothinn -
G. G. Söfður til Horns Einaris ad Alfstöðnum 23/3 '93 en
en þi 5 Faddur ad Kidjobergi. Sendi vöru mædur (Eir. i Høf-
stöðnum) mid 3 hesta i Geytaföri -

* Vidstaddur jarvarfor þvort. Kauslikað - 23/3 '93
Ad Kidja C. en 14. þi. 24. mar, þi naitar G. G. (Car þer
vid ad hann helst, veid, söfður antur i Høppu i Lyru
til Horn, en langt of fjöðt) adfaru. Kona þi. Kausa of
Soffia Skulad. Comst til ad gefa G. G. mofarbita svo
hann gøti farið mid sendi-manni, en hann vil di
fridlast eitja til bords mid hinum Arnem, en setid
høfðu ad erfis dnykkinna of veid høfðu þar nu
i öðlunni. Ad Alfst. Kona þer - 14. 2 1/2 um loquu

(þi. 24.). G. G. leyfjar i þer ad rifu alt in rinni tangla-
mædur Einaris (Sjurlaugu Sigurdard.) of lita fötin til
föta, lagdist i alfar sidan i rinni þannig, ad hann
hafdi fötuna uppi fötunnu vid fötögnunnu en höfðid
midru i rinni lokni þinnu endann, svo ad of hornu rynnir
brenni einu einu en Einaris fells hann födingara-
höldin of stlepari hornu to fögja þau in öðtu.
G. G. la þannu litinu þinnu of blundadi of sidan
eyfjard þannu i þer ad in Carinnu mid vörlöfðunnu
þannig iðlithun, orandu of var þad leyfjard ad rofua. For
hann sidan in þess ad lita hornu rinni rinni midal i þe
enda var þinn öndud 14. 9 um kvöldid.

Isafold nu vorid (i juni '93) en svo ged fyrir þvöru nu
þetta. (Þi svarid þar of lokunir so þi of sei.
Þri langar talun ad Alfstöðnum en on 27 Kilom.
i ferðinu fötu 20 M. timar, mid 3 göðinga til reidar, en
i leidinu for Kidjobergi var st. Þvöry. þeinn samferða

● fullur vel of ulla reidandi.
Kidja Reidvilt lokun ad senda stjot Einaris þessu mali
vid hornandi. Þ

Eftir heidni vattast hjérmet, ad Njerad-
læknirinn i Gyraarbakka Njeradi kadmig eftir
lák húsfréyju Oddnýjar Gudmundadóttir að
Grund hjó i Uræppi, ad sóttkræmsa rúm
og gangfabrið þann er hím þreðs notad,
vegna berbla veikis, en sók þad fram
ad ekki veri ástada til ad sóttkræmsu þetta
þar ed eva lagi þar i húsinn þann þessum
med opna berbla.

Gyraarbakka 9. sept. 1922

Jón Þeinasson
söttkræmsmaður.

Einar á Álfstöðum

Apríl.

Reykjavík 29. sept. 1922.

Þeir hafid, herra landlæknir, sent mig þessu
kæru Einaró nokkurs Jónssonar á hendun þjérad-
lækninum í Eyraþakkaþjérad, ásamt um-
sógn þjéradslæknisins, og málist til þess í með-
fylgjandi þjéfi D. D., að jeg láti yður í þjé um-
sógn mína um það, hvað tilheft er í þjé, sem
þjé er í Kæruskjalinu við vikiandi afskiptum
Rannsóknarstofunnar í þessu máli.

Afskiptin voru þessi: Lúðvik læknir D.
Norðdal sendi til Rannsóknarstofunnar lungu
og í meðfylgjandi þjéfi, dags. 2. sept. þ. á., óskadi
hann þess að fá að vita „hvort nokkrir aktivir
berklar finnast nokkursstaðar í þjé um lung-
um“. Sendi jeg strax Lúðvik lækni skýrslu um
það, sem rannsóknin leiddi í ljós. Í hvorugu

fundist hafi „greinileg beiken upp á hjarta sjúkdóm“. Ef átt er við, að rannsókn mín hafi leitt þessi beiken í ljós, þá er það auðvitað ekki rjett, því að hjartað kom ekki til rannsóknar.

Fylgiskjölín endursendast hjer með.

Virdingarfylst.

Stefán Jónsson

Til

Landlæknis.

Rjett afrit staðfestir.

G. Jónsson,

Lunganu fannist nokkur vottur um „aktíva
berkla“, og hvergi þrotamerki. Í vinstra lungu
var gömul bjóshimmubólga og dálitit slím
í stærrí lofþrjúm og 2 smákalþagnir í
hilu. Engin kölkun eða örmyndun í lungna-
broddum.

+ En eins og stendur í keruskjalinu, von
að eins lungun send, en ekki hjartat. Nú
stendur í keruskjalinu (næst á bls. 3), að

24/7 93 E. S. Lokur 1/10 6 e. 4.

Vitjað í besta vöðri og hjáru

Var skilið hefur. Heið eftir matunum að

þessu. Þótt verið að jarða þótt. Kaussa

þum að delfi. Bl. 2 ¹¹¹ í daginu eftir og

var koman lífandi en barnið dó

móðurlífi. Bl. 9 barnaverndarnefndar

barnaverndarnefndar

Apríl.

Landlæknirinn.
Reykjavík 13. sept. 1922.

Þú með sendi þeg yður, herra hjeráðslæknir,
Keruskjal Einars nokkrum Jónssonar á Grund,
Eyranbakka, dags. 11. þ. m., með 3 fylgiskjöllum.
Erú þjer þar sakáður um ranga meðferð á konu
Kerandans. Með svári yðar erú þjer beðinn að
senda fylgiskjölin heim aftur.

G. Þjörnson

Til
hjeráðslæknisins í Eyranbakkahjeráði.

Rjett apríl staðfestir

~~Apríl~~

Ivan hjeráðslæknis.

G. Þjörnson

Með brjefi yðar, dags. 13. þ. m., hafis þjer,
herra landlæknir, sent mjer Keruskjal, undir-
skripað af Einari nokkrum Jónssyni á Grund
á Eyranbakka, og beðis mig svara.

Jeg vil ekki láta hjálisa að svara, inþerú að
þjer áskis þess og yður hefur fundist ástæða til að
senda mjer skjal þetta, sem út úr skín, frá upp-
hafi til enda, óvild og hatur til mín og innileg
löngun til að niðra og bera á mig sakir, en ber þes
svo greinilega með sjer skortinn á sakarefnum.
Jafnvel eina átrúis í skjalinu þar sem reynt er
að bera á mig ákveðna sök, sagan um meðferð
mína á konu Einars, sem þeg skal koma að

síðar, er þannig lagad, að þjer, herra landlækni, og hver annar lækni fróður maður, sem les með at-
hygli skjalið og fylgiskjöl þess, hljóti að sjá, að jeg hef þar ekkert til saka unnið. Máttakið, andættir ca-
lumniare, semper aliquid hæret, veri hæfileg ein-
kunnarorð á skjalið. Það er fullt, sumpart af stór-
yrðum, sumpart af dylgjum um einhverjar
miklar yfirsjónir, er jeg hafi gert og geri daglega.
Það hótar máls höfðun og boðar langa röt, slíkra
mála og enn alvarlegri, er sannanleg" sjeu. Það
segir allt tilbúið til opinberrar máls höfðunar,
skýrslur, vottorð og annað sem með þarf. Öðrum
stað gegist samt upp úr, að það vanti upplýs-
ingar um yfirsjónir minar, en sagt að ymsa
gruni, að mörg glöpskan muni á mig sannast,
ef hafin yrði rannsókn á annað borð. Á enn
öðrum stað gegist upp beygur við, að ventan-
legar læknaumsagnir kunni að draga úr
áhrifum málsökna og er um leið reynt að selja
undir þann leka með þvi að gefa í skín, að læk-
nar yfirleitt kunni að áttast svo, "að slíkar skiss-
ur muni fyrirfinnast hjá sjálfum þeim, að þeir
sýkni" mig. Það hefur þvi þöfk þörf á að biðja liðs
hjá landlækni, biðja landlækni að gefa njer bend-
ing um að segja af njer, það mundi, ef fengist,
gefa höfundunum aukin áhrif. Skjalið er sem
sje einn liður í langri feshi af ofsöknum á mig
og álygnum, er byrjuðu áður en jeg kom hingað,
undir einu og frjeltist, að njer yrði veitt þetta hjerað,
og hefur verið haldid áfram síðan með litlum
hvildum, ofsöknum, sem yður, herra landlækni
hlykur að vera kunnugt um (sbr. Læknabl. 1915,
og greinar í öðrum blöðum síðar) og löngu eru
orðnar landkunnar, miðudu aut sjáanlega að

því að gera mig svo erfitt að lifa, að jeg hjeldist ekki
við þjer. Framan af var aðallega unnið að því að
koma í veg fyrir, að jeg yrði notaður sem læknir,
svo að nokkru nemi. Svó þegar aðsókn og starf fór að
aukast, var reynt að vekja trútryggni og hráðslu við
aðgerdir mínar, þar sem sjúklingar eða aðstandend-
ur þeirra voru þrekklitir, litilsigldir menn og litis-
menntir, svo að slíku værd vel komið við, leitast við,
ef unnt væri, að finna yfirsjónir í aðgerðum mín-
um og ástæður til kærna (t. d. hvísvan fenginn lækn-
ir til að gera líkskurð í von um að fá sönnun fyrir
rangri diagnosis). Eftirtekjan af þessari viðleitni
hefur reyndan orðið rýr fram að þessu, en nú er þó loks
reynt að fara á stað með kæruskjal og heitið „langri
röd“ málaferla gegn mig, ef jeg ekki taki bending-
um um að segja af mig, það er jafn vel fullyrt, að í
skjalinu sje talið „ fyrir munni þiu nær allra hjerads-
búa“, og er þó á vitordi allra hjeradsbúa, að jeg hef nú
megnið af þeim læknisstörfum, sem í hjeradinu
koma fyrir, þó að annar læknir sitji í hjeradarkæli.

Þá skal jeg koma að meðferðinni á sjúkdómi á
komi tínavs. Konan var heilsulitil árum saman,
hefur búið við vörkun og erfis leika alls konar, hefur
síðustu árin, auk annara heimilisstarfa, hjúkvað
og hirt dóttur sína, sem leigt hefur á heimilinu með
opna berkla. Síðastlitinn vetur fór þó heilsan enn
versnandi, svo að konan gat naumast haft fótavist,
þindi sig þó til þess með viljapreki vegna heimilis-
þarfanna, en ekkert gert af aðstandendum til að
lytta á henni eða veita henni hvíla. Er jeg skoðaði kon-
una, var hún orðin afar mögur, listarlaus og mjög
næringarlitil, og allt íblit til þess, að krapkar mundu
ekki endast lengi. Í lungum heyrðist deyfing og bronki-
alt andhljóð um efri hluta hægri megin. Sökkhið var,

en ekki mikill. Þá áreiðanlega engin perikarditis
og engin einkenni inkompensérads hjartagalla. Ás
öllu þessu samanlögðu, þóttist jeg því hafa fulla ástæðu
til að gera ráð fyrir því, að konan hefdi berkla í lung-
um og hefdi lengi haft, að deyfingin og bronchialk
andhljóð myndu bólgu lungna kringum gamla
berkla-foci, og enn hef jeg ekki fengið neinarn upp-
lýsingar um sjúkling þennan, er ósanni þessa
skotum, og ekkert er í þessu skjali, sem ósanni hana.
Á tímnum frá 15. júní til 2. ágúst, er Ó. Einarsson
læknir skotar konuna, getur bólga í kringum berkla-
foci hafa leyst og horfið heyrn, eða leyfar af bólgunni
yfirsjesh við skotum í flyki á ferð. Meðferð minn á
sjúkdómi konunnar getur hvern læknisfróður mað-
ur lesið nokkurn veginn út úr keruskjalinu,
þó að þar sje reynt, eftir mátti, að snúa öllu á ver-
veg. Vegna þess að áhrif ástæðanna og aðstandenda
yktu mjög á þá sveif, að konan hefdi fótavist og ynni
að heimilisverkunum, er ástand sjúklings-
ins eins og áður er lýst, lagði jeg ríka áherslu á,
að hún lægi alveg rúmföst, og ljéhi engin áhrif
og engar heimilisnaudsýnjar reka sig á fótur,
og að allt væri gerh sem unnt væri til að auka henni
hold og krapta. Vegna gamallrar reynslu fyrir því,
að lítil inntaka af kreosóti, tekur í lýsi eða rjoma,
hefur oft góð áhrif til að auka matarlyst og hold, á
þeim sem annars geta notað það meðal bragðsins
vegna, tók jeg upp þá meðferð, enda virtist hún hafa
áhrif til góðs þegar frá leið, og sjúklingurinn sjálfur
ljéhi í lýsi, hvað eftir ávinnu, anagju með áhrifin
af meðferðinni. Lengri er ekki sagan um meðferð á
sjúklingnum af minni hendi. Annan ágúst er feng-
inn annar læknir, breytt um meðferð og fandi að tvefja
sjúklinginn til fótavistar aftur. Endirinn er svo,

i Eyraarbakkahjerði, dags. 11. f. m., þar sem
hjerðslæknirinn er sakadur um það, að hann
hafi ekki búið rjett kenst á sjúkdóm og banamein
konu Karandans.

Þessa kærri sendi jeg þafarlaust hjerðslækn-
inum til umsagnar, og fylgir hjer með svar hans,
dags. 23. f. m.

Því næst sendi jeg þessi málskjöl rannsókn-
arstofu háskólans og leitadi umsagnar hennar
um þetta deilmál. Fylgir hjer með umsögn Stefáns
dósentis Jónssonar, dags. 29. f. m.

Á þessum skilríkjum virðist mjer augljóst,
að hjerðslæknirinn í Eyraarbakkahjerði hefur
tekið feil á sjúkdómi þessarar látnu konu, og
fylstu líkur til að hinir tveir læknarnir, Óskar
Einarsson og Lúdvík Norðdal hafi rjett fyrir sjer
um banamein hennar.

Hins vegar þe jeg ekki sjá, að meðferð hjerðs-
læknis á konunni, þó hann viltist á sjúkdóm-
um, hafi gebað flikt fyrir dauða hennar, enda
var hjer ekki undir hans hendi þegar hjer dó.

En það er tvent sem jeg verð að telja vita-
verh. Þyrst það að hjerðslæknir fer midur kurt-
eisum orðum um landlækni og þá tvo ungu
lækna, sem skoðuðu þessa látnu konu. Og þá
það annað, sem mjer finst enn þá verra, að
hann sinti ekki, eins og á stóð, til kynningu
L. Norðdal um krufningu á líki konunnar.

Annad hef jeg ekki að svo stöddu um þetta
mál að segja.

G. Björnson.

Til
Dómsmálaráðuneytisins.

Rjett afrit staðfestir.

ad konan, en hin hefur dregist á fötum nokkra daga, dettur snögglega niður örend, en hin vildi eitthvað hagræða áturnefndri dóttur sinni. Jeg hef skýst frá þessu sem greinilegast, af því að keruskjalid er sent njer til umsagnar, en hverjum lækni fróðum mammu er reyndar vandalaust að lesa sannleikann úr úr skjalinu sjálfu, þrátt fyrir allan illviljann, sem skín gegnum það og vidleitnina að snúa öllu öfugt. Þó að ekki hefðu verið beklar í lungum, var meðferð mín samt rétt: hvíldin og tilraunin að auka hold og krapta og sótthreinsun eftir á á íverufötum og rimpfötum, svo að örugt væri, að vantanleg nokkum fatanna af öðrum mönnum gæti ekki haft hattu í för með sjer. Jeg tel engum efa bundit, að hver aðgahinn og varkár læknir hefði farið að eins og jeg, og jeg tel, að það hefði með nokkurri ástæðu mátt finna að gjörðum mínum, ef jeg hefði vanrækt þessar ráðstafanir.

Úr skjalinu má og lesa ósmekklega framkomu kollega minna, en það er annað mál.

Keruskjalid og fylgiskjöl þess sendi jeg svo hjer með aftur.

Lýranbakka, 23. septembermån 1922.

Gisli Þehrsson

Til

Landlækni.

Rjett afrit stáfest.

~~Afrit~~ Landlækniinn
Reykjavík 2. okt. 1922.

G. Þjór

Hjer með leyfi jeg njer að senda hinu háa dómómálaráðuneyki keruskjal frá Einari nokkrum (nokkrum) jónsyni á hendur hjeráðslækninum

Aprik.

Dóms- og Kirkjumálaráðuneytið
Reykjavík 25. október 1922.

Áður en frekar verður gert í tilefni af bræfi
yðar, herra landlæknir, dags. 2. þ. m., um kærni
Einaris Jónssonar nokkurs gegn hjeráðslækninum
um í Eyraarbakkahjeráði, Gísla Þjeburðssyni,
óskar ráðuneytið að fá vitneskju um, hvort þjer-
álitit að nokkud skuli gert út af kærni þessari.

F. h. v.

G. Sveinbjörnsson.

Til
landlæknis. Rjett afrit stadfestir.

Aprik.

Landlæknirinn
Reykjavík 13. okt. 1922.

G. Björnsson

Í bræfi, dags. 7. þ. m., óskar hið háa dómsmála-
ráðuneyti að fá vitneskju um það, hvort jey álitit,
að nokkud skuli gert út af kærni Einaris Jónssonar
nokkurs gegn hjeráðslækninum í Eyraarbakka-
hjeráði.

Það er álit mitt, að hjeráðslæknirinn verði
naumast víttur fyrir það, þó hann taki feil á
sjúkdómi látinnar konu Karandans, því þess-
konan misgrip geta hent hvaða lækni sem er,
hins vegar vil jey mega finna að því við hann,
að hann skyldi ekki verða við þeim tilmalum
annars læknisins (Lúdvígs Norðdal) að vera
viðstaddur krufningu á líki konunnar, og sömu-
leitis líka njer ekki ummæli hjeráðslæknis.
um þá aðra lækna, sem við þetta mál hafa
verið viðnir.

Á öðru leyti vísa jey til bræfs míns um

þetta sama mál, dags. 2. þ. m.

G. Björnson.

Til
Dómsmálaráðuneytisins.

Rjett afrit staðfestir G. Björnson

Afrit

Dóms- og Kirkjumálaráðuneytis.

Reykjavík 24. október 1922.

Út af brjefi yðar, herra landlæknir, dags
13. þ. m., við vísjandi keru einars nokkurs jóns-
sonar gegn hjeradolækninum á Eyraþakka, Gísli
Pjeturssyni, skal yður hjer með tjáð, að ráðuneytið
er yður sammála um það, er þjer takis fram um
mál þetta.

F. h. r.

G. Sveinbjörnsson.

Til

landlæknis.

Rjett afrit staðfestir.

G. Björnson

Kreosol.

25 AM.

Op 20

ds.

2 drage: em 3° a.

leg. eph. untabi.

Eyrab. 16/6 1922

Carl Pieter

Hand.

Oddin Gudmunds.
Grand Eb

LANDLÆKNIRINN

Reykjavík 30. október 1922.

Kæra yðar, dags. 11. f. m., á hendur Gísla
hjeráðslökni Pjeturssyni hefur verið tekið til
ræðilegrar meðferðar.

Er því máli nú lokið af hálfu heilbrigðis-
is sjómarráðsins og sendi jeg yður afrit af
/ bræfi mínu til hjeráðslökni, dags. ídag, og
læt þar með fylgja afrit af síðasta bræfi
mínu til sjómarráðsins, en þar sjáist þér,
hvað njer finst aðfinnsluvert við hjeráðs-
lökni.

Virtisk njer sem þér megið láta við
svo búið standa.

En þari svo, að þér mið ekki þessum
málalýktum, þá er yður eða löglegum

umboðsmanni yðar að sjálfsgöngu frjálst
að fá að sjá hjá mér öll skjöl og skilviki þessu
máli viðvikjandi.

G. Björnson,

Tú
herra Einars Jónssonar
Grund
Lyrarbakka.

Afrit.

Reykjavík 30. október 1922.

Eftir að jeg hafði fengið umsögn yðar, herra
hjeradslæknir, dags. 23. p. m., um Kæru Einarss
Jónssonar, dags. 1/9 p. á., sendi jeg bæði þessi skjöl
til rannsóknarstofu háskólans með fyrirspurn
um það hváða afskipti hún hefði haft af þessu
máli.

1. Lest jeg hjer með fylgja afrit af svari Stefáns
dósentis Jónssonar, dags. 29. p. m., og ber það með
sjer að konan mun ekki hafa dáið úr lungna-
þeringu.

Tú afgreiddi jeg málið til dómsmálaráðuneyt-
isins með bræfi, dags. 2. p. m.

7. p. m. fjekk jeg svo bréf frá ráðuneytinu,
sem hjer fylgir í afriti.

Því bræfi svaraði jeg 18. p. m. og fylgir hjer með

afrit af því svári mínu.

Gjald þjer á því, hvað jey tel að finsluvert í fram-
komu yðar þessu máli viðvikjandi.

24. p. m. fjeðk jey svo bjef frá dómsmálaráðu-
neytinu, þar sem það felst á tillögum mínum, og
fylgir þjer einnig með afrit af því bjefi.

Flýktun yður þar með að vera gös afskada heilbrigðis-
sjómárinna í þessu máli.

G. Björnson.

Tit
hjeradslæknisins í Eyraþakkahjeradi.